ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1982

Vyhlásené: 29.09.1982 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

112

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 18. augusta 1982
o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou o spoločných štátnych hraniciach

Dňa 3. decembra 1980 bola v Prahe podpísaná Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou o spoločných štátnych hraniciach. Zmluva nadobudla na základe svojho článku 34 platnosť 30. júnom 1982.

České znenie Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.*)

Prvý námestník: Ing. Knížka v. r.

ZMLUVA

medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou o spoločných štátnych hraniciach

Československá socialistická republika a Nemecká demokratická republika,

vedené snahou ďalej upevňovať tesné priateľské styky na prospech oboch štátov a ich národov v duchu Zmluvy o priateľstve, spolupráci a vzájomnej pomoci medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou z 3. októbra 1977,

vychádzajúc z toho, že spoločné štátne hranice spájajú národy oboch štátov,

s cieľom prehlbovať spoluprácu pri zabezpečovaní priebehu a vyznačovania spoločných štátnych hraníc,

dohodli sa uzavrieť túto Zmluvu.

Na ten účel vymenovali za svojich splnomocnencov:

prezident Československej socialistickej republiky

Dr. Ľubomíra Štrougala, predsedu vlády,

Štátna rada Nemeckej demokratickej republiky

Williho Stopha, predsedu Rady ministrov,

ktorí po výmene svojich plnomocenstiev, ktoré boli v dobrej a náležitej forme, sa dohodli takto:

ČASŤ I

Priebeh a vyznačenie štátnych hraníc

Článok 1

(1) Štátne hranice medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou od styku štátnych hraníc zmluvných štátov a štátnych hraníc Poľskej ľudovej republiky ku styku štátnych hraníc zmluvných štátov a štátnych hraníc Spolkovej republiky Nemecka tvoria historicky vzniknuté a v čase podpísania tejto Zmluvy existujúce spoločné štátne hranice.

(2) Priebeh štátnych hraníc medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou je ustanovený a znázornený v hraničnej dokumentácii o priebehu a vyznačení spoločných štátnych hraníc (ďalej len „hraničná dokumentácia“), ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy.

(3) Štátne hranice medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou sú ďalej ustanovené Protokolom medzi vládou Československej republiky, vládou Poľskej ľudovej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o vytýčení československo-poľsko-nemeckého trojmedzia štátnych hraníc a o udržiavaní hraničného znaku, ktorým je toto trojmedzie vyznačené z 27. marca 1957.

Článok 2

Hraničnú dokumentáciu tvoria:

a) hraničné mapy v mierke 1:2500,

b) hraničné nárysy v mierke približne 1:1000,

c) titulný list pre každý hraničný úsek,

d) prehľadný list pre každý hraničný úsek v mierke 1:25 000,

e) list vysvetliviek,

f) opis priebehu štátnych hraníc pre každý hraničný úsek.

Článok 3

(1) Štátne hranice ohraničujú výsostné územia zmluvných štátov na zemskom povrchu, ako aj zvislým smerom vo vzdušnom priestore a pod zemským povrchom.

(2) Štátne hranice na mostoch, hatiach, priehradných hrádzach a iných stavbách na hraničných vodách prebiehajú tak, ako to zodpovedá ich priebehu vo vode.

Článok 4

(1) Hraničnými vodami sú

a) úseky vodných tokov, ktorými prebiehajú štátne hranice (hraničné vodné toky);

b) povrchové a podzemné vody v profiloch, v ktorých ich pretínajú štátne hranice.

(2) Hraničnými cestami a hraničnými priekopami sú úseky ciest a priekop, ktorými prebiehajú štátne hranice.

Článok 5

(1) Strednica hraničného vodného toku alebo jeho hlavného ramena je vyrovnaná plynule prebiehajúca čiara, ktorá je od oboch vyrovnaných brehových čiar rovnako vzdialená.

(2) Hlavným ramenom hraničného vodného toku je rameno, ktoré pri strednom stave vody má najväčší prietok.

(3) Za brehové čiary sa považujú čiary medzi vodným tokom a priľahlým pobrežným územím. Kde nemožno brehové čiary bezpečne zistiť, pokladajú sa za ne spravidla čiary, ktoré tvoria okraje rastlinného porastu pozdĺž hraničného vodného toku.

Článok 6

(1) Nepohyblivé štátne hranice sú

a) na pozemných úsekoch, ako aj na miestach, kde z pozemného úseku vchádzajú do strednice hraničného vodného toku alebo z jeho strednice vychádzajú na pozemný úsek;

b) na miestach, kde pretínajú hraničné vody;

c) v zátopovej oblasti vo vodnej nádrži Flája od dvojice hraničných znakov 1/2 ČS/DDR k dvojici hraničných znakov 2 ČS/DDR tak, ako je ustanovené v hraničnej dokumentácii.

(2) Hraničné cesty a hraničné priekopy sú znázornené v hraničnej dokumentácii. Na ich začiatku a konci sú osadené dvojité hraničné znaky a pozdĺžne obojstranne spravidla striedavo jednotlivé hraničné znaky. Akékoľvek neskoršie zmeny polohy hraničných ciest a hraničných priekop nemajú vplyv na priebeh štátnych hraníc, pokiaľ sa osobitnou dohodou zmluvných štátov neustanoví inak.

Článok 7

(1) Štátne hranice v hraničných vodných tokoch, s výnimkou Labe, sú určené strednicou hraničných vodných tokov alebo ich hlavných ramien a sú pohyblivé. Pri prirodzených pozvoľných

zmenách polohy hraničného vodného toku, prípadne jeho hlavného ramena, sledujú štátne hranice trvale túto strednicu.

(2) Pokiaľ následkom prirodzených procesov dôjde k náhlym zmenám polohy hraničného vodného toku, zabezpečia zmluvné štáty obnovenie polohy hraničného vodného toku, aká bola pred touto zmenou. Dovtedy sú štátne hranice určené strednicou hraničného vodného toku tak, aká bola pred touto náhlou zmenou. Len pokiaľ je obnovenie pôvodného stavu technicky neúčelné alebo je spojené s neprimeranými nákladmi, dohodnú sa zmluvné štáty, či sa zmení charakter existujúcich štátnych hraníc alebo či sa ich priebeh znovu ustanoví.

(3) Pri vykonávaní vodohospodárskych alebo iných stavebných opatrení na hraničných vodných tokoch sa poloha hraničných vodných tokov nesmie meniť. Pokiaľ by tieto opatrenia mali za následok zmenu polohy hraničného vodného toku, môžu sa vykonať len vtedy, ak zmluvné štáty vyslovia súhlas s novým ustanovením priebehu alebo charakteru štátnych hraníc.

(4) Hraničné vodné toky sú znázornené v hraničnej dokumentácii. Na ich začiatku a konci sú osadené dvojité hraničné znaky a pozdĺžne obojstranne spravidla striedavo jednotlivé hraničné znaky.

Článok 8

(1) Na hraničnom vodnom toku Labe sú štátne hranice určené strednicou plavebného koryta a sú pohyblivé. Pri prirodzených pozvoľných zmenách plavebného koryta trvale sledujú túto strednicu.

(2) Strednicou plavebného koryta hraničného vodného toku Labe sa rozumie vyrovnaná súvislá čiara, ktorá je rovnako vzdialená od oboch čiar ohraničujúcich plavebné koryto.

(3) Plavebným korytom hraničného toku Labe sa rozumie najhlbšia časť riečiska používaná pre plavbu lodí, ohraničená súvisle prebiehajúcimi čiarami a zameraná priečnymi profilmi.

Článok 9

(1) Štátne hranice medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou sú rozdelené na dvadsaťtri hraničných úsekov.

(2) Hraničný úsek I sa začína na styku štátnych hraníc zmluvných štátov so štátnymi hranicami Poľskej ľudovej republiky v hraničnom vodnom toku Lužická Nisa.

(3) Hraničný úsek XXIII sa končí na styku štátnych hraníc zmluvných štátov so štátnymi hranicami Spolkovej republiky Nemecka.

Článok 10

(1) Priebeh štátnych hraníc je vyznačený v teréne priamo hraničnými znakmi osadenými v čiare štátnych hraníc alebo nepriamo hraničnými znakmi osadenými zdvojene alebo striedavo pozdĺž štátnych hraníc.

(2) Priebeh štátnych hraníc je v čase podpisu tejto Zmluvy vyznačený týmito hraničnými znakmi:

a) základnými hraničnými medzníkmi na začiatku hraničných úsekov;

b) hlavnými, medziľahlými a doplnkovými hraničnými medzníkmi vnútri hraničných úsekov;

c) doskami alebo inými znakmi na skalách a cestných telesách;

d) troma monolitmi tvaru trojbokých zrezaných ihlanov na styku štátnych hraníc zmluvných štátov a štátnych hraníc Poľskej ľudovej republiky v hraničnom vodnom toku Lužická Nisa osadenými po jednom monolite na výsostnom území týchto štátov.

(3) Tvar, rozmery, materiál, vzhľad, označenie a poloha hraničných znakov sú ustanovené v hraničnej dokumentácii.

(4) Na vyznačenie priebehu štátnych hraníc inými hraničnými znakmi než je ustanovené v hraničnej dokumentácii môže dôjsť len na základe dohody príslušných orgánov zmluvných štátov.

ČASŤ II
Udržiavanie štátnych hraníc a ich vyznačenie

Článok 11
(1) Zmluvné štáty zabezpečia, aby priebeh štátnych hraníc bol vždy jednoznačný, zreteľný, geodeticky zabezpečený a aby sa o tom viedla náležitá dokumentácia.

(2) Zmluvné štáty budú udržiavať a podľa potreby obnovovať hraničné znaky a na svojom výsostnom území umiestnené vyznačenia trigonometrických, polygónových a iných meračských bodov, ktoré slúžia na vymeriavanie štátnych hraníc.

Článok 12
Zmluvné štáty budú udržiavať hraničné vody, ich brehy a technické stavby tak, aby sa zabezpečil ustanovený priebeh a charakter štátnych hraníc, ako aj náležitá ochrana hraničných znakov.

Článok 13
(1) Zmluvné štáty zabezpečia, aby sa na ich výsostnom území udržiaval pozdĺž suchej časti štátnych hraníc pruh široký 1 m a okolo každého hraničného znaku osadeného mimo čiary štátnych hraníc kruhová plocha s polomerom 1 m bez vysokého porastu. Výnimku tvoria porasty na spevnenie brehov, ako aj chránené stromy a kríky.

(2) Vysadzovanie vysokých kultúr, ako aj budovanie stavieb alebo zariadení v pruhoch alebo v kruhových plochách uvedených v odseku 1 nie je dovolené. Tento zákaz neplatí pre stavby a zariadenia určené na ochranu štátnych hraníc alebo pre verejnú dopravu alebo na iné verejné účely. Výnimočne možno vybudovať iné stavby alebo zariadenia so súhlasom príslušných orgánov daného zmluvného štátu.

Článok 14
Na základe opatrení vykonaných podľa článku 13 odseku 1 nevzniknú nároky voči druhému zmluvnému štátu.

Článok 15
V čiare štátnych hraníc sa nesmú umiestňovať žiadne označenia hraníc vlastníctva. Ohraničenie priliehajúcich pozemkov možno označiť smerníkmi, ktoré musia byť vzdialené najmenej 3 m od čiary štátnych hraníc.

Článok 16
Pokiaľ sa majú práce na vyhľadávanie alebo dobývanie nerastného bohatstva vykonať vnútri pruhu 50 m po oboch stranách štátnych hraníc, ustanovia príslušné orgány zmluvných štátov spoločne opatrenia na zabezpečenie priebehu a vyznačenia štátnych hraníc.

Článok 17
(1) Zmluvné štáty zabezpečia každých päť rokov spoločné preskúšanie hraničných znakov, ako aj pruhu uvedeného v článku 13 odseku 1, a súčasné odstránenie zistených nedostatkov. Prvé spoločné preskúšanie sa začne tri roky po nadobudnutí platnosti tejto Zmluvy.

(2) V prípade potreby príslušné orgány zmluvných štátov zabezpečia po vzájomnej dohode vykonanie mimoriadnych opatrení na zameranie a vyznačenie priebehu štátnych hraníc.

Článok 18
Zmluvné štáty zabezpečujú udržiavanie hraničných znakov v takom stave, aby ich tvar, rozmery, materiál, vzhľad, označenie a poloha zodpovedali hraničnej dokumentácii.

Článok 19
(1) Zmluvné štáty zabezpečujú udržiavanie hraničných znakov takto:

a) hraničné znaky osadené priamo v čiare štátnych hraníc v hraničných úsekoch I, II, V, IX, X, XIII, XIV, XVII, XVIII, XXI a XXII udržiavajú príslušné orgány Československej socialistickej republiky a v hraničných úsekoch III, IV, VI, VII, VIII, XI, XII, XV, XVI, XIX, XX a XXIII príslušné orgány Nemeckej demokratickej republiky;

b) hraničné znaky osadené na výsostnom území Československej socialistickej republiky udržiavajú príslušné orgány Československej socialistickej republiky; hraničné znaky osadené na výsostnom území Nemeckej demokratickej republiky udržiavajú príslušné orgány Nemeckej demokratickej republiky;

c) hraničné znaky na styku štátnych hraníc zmluvných štátov a štátnych hraníc Poľskej ľudovej republiky sa udržiavajú podľa príslušnej dohody.

(2) Príslušné orgány zmluvných štátov môžu dohodnúť iné rozdelenie udržiavania hraničných znakov, než je ustanovené v odseku 1 písm. a).

Článok 20
(1) V prípade zistenia straty, zničenia, poškodenia alebo zmeny polohy hraničného znaku sa príslušné orgány zmluvných štátov budú o tom informovať a zabezpečia odstránenie týchto nedostatkov v súlade s článkom 19 odsekom 1.

(2) V prípade potreby možno so súhlasom príslušných orgánov zmluvných štátov osadiť ďalšie hraničné znaky, premiestniť ohrozené hraničné znaky na bezpečné miesta alebo pozmeniť priame vyznačenie štátnych hraníc na nepriame alebo naopak.

Článok 21
(1) Náklady na udržiavanie hraničných znakov znáša ten zmluvný štát, ktorý je podľa článku 19 odseku 1 za ich udržiavanie zodpovedný.

(2) V prípade poškodenia, zničenia, odstránenia alebo zmeny polohy hraničného znaku znáša náklady na jeho opravu alebo obnovenie ten zmluvný štát, z výsostného územia ktorého konanie vyšlo. Ak sa nedá zistiť, z ktorého výsostného územia toto konanie vyšlo, znáša náklady ten zmluvný štát, ktorý hraničný znak udržiava.

Článok 22
(1) Zmluvné štáty zabezpečia každých desať rokov spoločné meračské preskúšanie priebehu štátnych hraníc a súčasné odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Pokiaľ sa pri spoločnom meračskom preskúšaní priebehu štátnych hraníc zistí, že došlo k zmene polohy hraničného vodného toku v zmysle článku 7 odseku 1 alebo článku 8 odseku 1, a tým k zmene priebehu pohyblivých štátnych hraníc, vyhotovia sa o tom príslušné meračské a hraničné dokumenty.

(3) Ak sa zistí, že došlo k zmene polohy hraničného vodného toku v zmysle článku 7 odseku 2, a pokiaľ sa zmluvné štáty dohodli na zmene charakteru existujúcich štátnych hraníc alebo na ustanovení ich nového priebehu, vykonajú sa spoločne potrebné vymeriavacie a vyznačovacie práce a vyhotovia sa o tom príslušné meračské a hraničné dokumenty.

Článok 23

Meračské a hraničné dokumenty o zmenách priebehu pohyblivých štátnych hraníc uvedených v článku 22 odseku 2 a dokumenty o zmenách charakteru existujúcich štátnych hraníc vyžadujú schválenie podľa právnych predpisov zmluvných štátov. Dokumenty nadobúdajú platnosť a stávajú sa súčasťou hraničnej dokumentácie dňom výmeny nót o ich schválení. Príslušné orgány zmluvných štátov ukladajú dokumenty, ktoré stratili platnosť, najmenej pätnásť rokov.

Článok 24

Všetky vymeriavacie a vyznačovacie práce podľa časti II tejto Zmluvy vykonávajú príslušné orgány zmluvných štátov spoločne. O týchto prácach sa vyhotovujú príslušné dokumenty.

ČASŤ III

Spoločná komisia

Článok 25

(1) Zriaďuje sa Spoločná komisia (ďalej len „Komisia“), ktorú tvorí delegácia Československej socialistickej republiky a delegácia Nemeckej demokratickej republiky, každá s piatimi členmi.

(2) Príslušné orgány zmluvných štátov vymenujú vedúcich svojich delegácií, ich zástupcov a ďalších členov delegácií.

(3) Vedúci delegácií môžu prizvať k práci Komisie expertov a pomocné sily.

(4) Vedúci delegácií alebo ich zástupcovia sa môžu dostať spolu do priameho styku za účelom organizácie prác a plnenia úloh Komisie.

Článok 26

(1) Komisii patria tieto úlohy:

a) vykonávať opatrenia ustanovené v článkoch 17 a 22 tejto Zmluvy;

b) vykonávať ďalšie opatrenia z poverenia príslušných orgánov zmluvných štátov.

(2) Komisia vypracuje pre svoju spoločnú činnosť pracovný poriadok.

Článok 27

(1) Zasadania Komisie sa konajú, ak nie je dohodnuté inak, striedavo na výsostných územiach zmluvných štátov. Riadi ich vedúci delegácie zmluvného štátu, na výsostnom území ktorého sa zasadanie koná.

(2) O každom zasadaní Komisie sa vypracuje zápisnica vo dvoch vyhotoveniach, každé v českom alebo slovenskom a nemeckom jazyku.

(3) Zápisnice Komisie nadobudnú platnosť dňom, keď si vedúci delegácií oznámia, že boli schválené príslušnými orgánmi zmluvných štátov.

Článok 28

(1) Zmluvné štáty uhrádzajú náklady spojené s činnosťou svojich delegácií v Komisii a náklady nimi prizvaných expertov a pomocných síl.

(2) Ostatné náklady vzniknuté v súvislosti s činnosťou Komisie uhrádzajú zmluvné štáty rovným dielom, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Článok 29
Členovia delegácií v Komisii, experti a pomocné sily musia mať pri výkone činnosti podľa tejto Zmluvy v blízkosti štátnych hraníc na výsostnom území druhého zmluvného štátu hraničný preukaz.

Článok 30
Ustanovenia časti III tejto Zmluvy sa nedotýkajú Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Nemeckou demokratickou republikou o spolupráci na spoločných štátnych hraniciach a o vzájomnej pomoci v hraničných otázkach z 8. septembra 1976.

ČASŤ IV
Záverečné ustanovenia

Článok 31
(1) Zmeny priebehu štátnych hraníc sa vykonávajú iba zmluvou uzavretou medzi zmluvnými štátmi. Tým nie sú dotknuté ustanovenia článku 7 odseku 1 a článku 8 odseku 1.

(2) Zmluvné štáty zaručujú, že v prípade zmien priebehu štátnych hraníc podľa odseku 1 a s tým súvisiacim prechodom častí výsostného územia jedného zmluvného štátu k výsostnému územiu a do vlastníctva druhého zmluvného štátu je zabezpečené vyrovnanie plôch územia medzi zmluvnými štátmi, pričom nároky na odškodnenie voči druhému zmluvnému štátu sú vylúčené. Prechodom týchto častí územia zanikajú všetky doterajšie práva k dotknutým pozemkom včítane práv k stavbám a zariadeniam, ktoré sa na nich nachádzajú.

Článok 32
Zmluvné štáty si oznámia, ktoré orgány budú príslušné v zmysle tejto Zmluvy.

Článok 33
Na vykonávanie tejto Zmluvy môžu dojednávať príslušné orgány zmluvných štátov dohody.

Článok 34
Táto Zmluva vyžaduje ratifikáciu a nadobudne platnosť dňom výmeny ratifikačných listín. Výmena ratifikačných listín sa uskutoční v Berlíne.

Článok 35
Táto Zmluva sa uzaviera na neurčitý čas. Ustanovenia jej časti I a tohto článku nemožno vypovedať. Ostatné ustanovenia tejto Zmluvy možno vypovedať po uplynutí desiatich rokov od nadobudnutia jej platnosti. Výpoveď nadobúda účinnosť uplynutím dvoch rokov nasledujúcich odo dňa výpovede.

Táto Zmluva bola spísaná 3. decembra 1980 v Prahe vo dvoch vyhotoveniach, každé v českom a nemeckom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Na dôkaz toho splnomocnenci túto Zmluvu podpísali a opatrili ju svojimi pečaťami.

Za Československú socialistickú republiku:

Dr. L. Štrougal v. r.

Za Nemeckú demokratickú republiku:

W. Stoph v. r.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.